

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	17. II	20. 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-38/14-1/32		
VEZA:			
EPA:	548 XXV		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:08-2705/10-14
Podgorica, 13. februar 2015. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. februara 2015. godine, razmotrila je amandmane na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, koje je dostavila Skupština Crne Gore, i to:

1. Amandman poslanika Draginje Vuksanović, koji glasi:

AMANDMAN 1

Poslije člana 17 dodaje se član 18 koji glasi:

„Član 18

U članu 25 poslije stava 7 dodaju se novi stavovi koji glase:

Agencija ima zamjenika direktora kojega imenuje Vlada na predlog direktora Agencije.

Zamjenik direktora pomaže direktoru Agencije u radu, zamjenjuje ga u slučaju odsutnosti i vrši ovlaštenja direktora Agencije u slučaju njegovog prestanka mandata prije isteka vremena na koje je imenovan.

Zamjenik direktora Agencije ne može biti član političke stranke niti politički djelovati.“

Vlada ne prihvata Amandman 1.

Obrazloženje

Radom Agencije za nacionalnu bezbjednost rukovodi direktor Agencije, sa ovlaštenjima utvrđenim Zakonom.

Ovlaštenje za odobravanje ili predlaganje najosjetljivijih operativnih metoda rada Agencije u isključivoj je nadležnosti direktora, a uspostavljanje funkcije zamjenika direktora ne bi se pozitivno odrazilo na funkcionalnu efikasnost rada ANB. Naime, zamjenik direktora ne bi mogao da vrši ovlaštenja direktora, osim u slučaju njegove odsutnosti, čime se potpuno obesmišljava uloga zamjenika direktora u redovnim situacijama, koje su preovlađujuće.

S druge strane, uspostavljanje zamjenika direktora Agencije, osim funkcionalne neefikasnosti i necjelishodnosti, nema utemeljenje ni sa aspekta potrebe za jasnom linijom odgovornosti prilikom sprovođenja aktivnosti Agencije koje odobrava direktor, a posebno u angažovanju operativnog sastava.

Agencija za nacionalnu bezbjednost, kao obavještajno bezbjednosna služba, je mala organizacija koja zahtijeva jasnu koordinaciju bez multipliciranja funkcija koje nijesu u interesu postizanja maksimalne efikasnosti i efektivnosti u radu.

Uspostavljanjem pozicije rukovodica operacija, što je u Agenciji već realizovano, prevazilaze se neke od mogućih slabosti na koje ukazuje predlagač Amandmana.

Takođe, dodatni razlog za neprihvatanje Amandmana 1 je činjenica da je Vlada, na sjedinici od 25. decembra 2014. godine, kao predlagač Zakona, utvrdila Amandman 1 na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ANB, kojim se stvara zakonski osnov za imenovanje vršioca dužnosti direktora Agencije, u slučaju prestanka funkcije direktora prije isteka mandata, na period do šest mjeseci.

Na ovaj način stvoreni su zakonski uslovi koji otklanjaju svaku mogućnost „prekida“ u radu ANB.

2. Amandmane poslanika Branke Bošnjak, Džavida Šabovića, Snežane Jonice i Dritana Abazovića, koji glase:

AMANDMAN 1

„Član 9 briše se.“

Vlada ne prihvata Amandman 1.

Objasnenje

Prikupljanje podataka o sadržaju elektronske komunikacije, kao najosjetljivije mjere, vrši se na osnovu sudskog odobrenja.

Takođe, sudsko odobrenje potrebno je i za podatke o saobraćaju u elektronskoj komunikaciji, jer se odnosi na podatke kojima se značajno zalazi u sferu privanosti građana.

Prikupljanjem podataka o lokaciji korisnika elektronske komunikacije se ne zadire direktno u Ustavna prava građana, kao što je slučaj sa sadržajem komunikacije i saobraćajem (listing), zbog čega je predloženo da se vrši na osnovu odobrenja direktora Agencije. Uz to, radi se o podacima čije pribavljanje ne trpi odlaganje.

Predloženo rješenje – da prikupljanje podataka o lokaciji u elektronskoj komunikaciji koja se odnosi na korisnika – odobrava direktor Agencije korespondira sa rješenjima u uporednom zakonodavstvu zemalja članica NATO koja su korišćena u izradi Predloga zakona.

Podatke o sadržaju komunikacije svuda odobrava nadležna sudska instances, dok se već kod podataka o saobraćaju rješenja u uporednom zakonodavstvu razlikuju. Prikupljanje podataka o lokaciji korisnika i u Hrvatskoj i Sloveniji odobrava direktor.

Odobrenje direktora Agencije za prikupljanje podataka o lokaciji korisnika ne omogućava proizvoljno i neograničeno prikupljanje podataka o kretanju i lokaciji bilo kog pojedinca, iz sljedećih razloga:

- vrši se isključivo u odnosu na lica čije je djelovanje predmet prikupljanja podataka u okviru Zakonom utvrđenih nadležnosti Agencije;

- može biti odobreno samo iz šest razloga taksativno nabrojanih u članu 14 stav 1 Zakona o Agenciji i u drugim slučajevima se ne može primijeniti;

- Agencija je dužna da, prethodno, pokuša da pribavi podatke na drugi, manje složen, način;

- podaci o lokaciji (kao i svi drugi podaci Agencije) mogu se koristiti isključivo u svrhu radi koje su prikupljeni;

- aktivnosti Agencije, s tim vezi, podliježu svim kontrolnim mehanizmima, što značajno otklanja opasnosti od zloupotrebe.

S obzirom na tehničku opremljenost operatera prisutnih u Crnoj Gori, podaci o lokaciji u elektronskoj komunikaciji koja se odnosi na korisnika mogu biti pribavljeni samo u odnosu na baznu stanicu (terminalnu opremu) i, u okviru toga, usmjerenje prema strani svijeta.

U praksi, prikupljanje podataka o lokaciji koja se odnosi na korisnika elektronske komunikacije, najčešće se primjenjuje u suprotstavljanju transnacionalnim bezbjednosnim prijetnjama i značajno je za postizanje efikasnosti u toj oblasti.

AMANDMAN 2

„U članu 10 Predloga zakona st. 1, 4 i 5 brišu se.“

Vlada ne prihvata Amandman 2.

Obrazloženje

Neprihvatanje Amandmana 2 uslovljeno je neprihvatanjem Amandmana 1.

AMANDMAN 3

Član 11 Predloga zakona mijenja se i glasi:

„U članu 15 stav 1 poslije riječi „sredstvu“ dodaju se riječi: „i/ili poštanskoj pošiljci, odnosno usluzi“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno, ukoliko Agencija ne može utvrditi identitet lica na koje se nadzor odnosi, predlog iz stava 1 ovog člana može da sadrži podatke o identitetu tog lica kojima Agencija raspolaze ili tehničke podatke, ali samo za nadzor iz člana 9 stav 1 tačka 4 podtačka b ovog zakona“.

U stavu 6 poslije riječi „tačka 4“ dodaju se riječi: „podtač. a, b i d“, a poslije riječi „zamjenjuje“ umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „kao i nadzora iz člana 9 stav 1 tačka 4 podtačka c ovog zakona, koji je odobrio direktor Agencije, u skladu sa zakonom.“

Vlada ne prihvata Amandman 3.

Obrazloženje

Neprihvatanje Amandmana 3 uslovljeno je neprihvatanjem Amandmana 1.

3. Amandman poslanika Azre Jasavić, Srđana Perića, Gorana Tuponje i Darka Pajovića, koji glasi:

AMANDMAN 1

Član 5 Predloga zakona mijenja se i glasi:

„Član 8 mijenja se i glasi:

“Agencija može prikupljati podatke od značaja za obavljanje poslova nacionalne bezbjednosti korišćenjem javno dostupnih izvora.

Agencija može prikupljati podatke i tražiti stručnu pomoć od građana, uz njihovu izričitu saglasnost.

Ovlašćeni službenik Agencije koji prikuplja podatke i traži stručnu pomoć od građana, dužan je da se legitimiše službenom legitimacijom.

U slučaju kada postoji vjerovatnoća da građanin, koji nije dao izričitu saglasnost za razgovor sa ovlašćenim službenikom Agencije, raspolaže obavještenjima značajnim za nacionalnu bezbjednost, Agencija može zatražiti od policije da sa građaninom obavi razgovor uz učešće ovlašćenog službenika Agencije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi.

Organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka obavezni su da ovlašćenom službeniku Agencije koji se legitimiše službenom legitimacijom, omoguće pristup podacima neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode, na njegov pisani zahtjev.

Zahtjev iz prethodnog stava sadrži: pravni osnov za korišćenje podataka, koji podaci su potrebni, za koju svrhu, dovoljan broj podataka potrebnih za utvrđivanje identiteta lica, odnosno istovjetnosti predmeta, do kada postoji ograničenje prava lica da zna da su njegovi podaci korišćeni i upozorenje da je otkrivanje sadržaja zahtjeva i odgovor na zahtjev krivično djelo.

Pristup podacima u registrima i zbirkama podataka koje vode organi i pravna lica iz stava 5 ovog člana, Agencija može vršiti elektronskim putem, na osnovu pisanog sporazuma zaključenog sa starješinom organa, odnosno odgovornim licem u pravnom licu.

Zaključivanje sporazuma iz stava 7 ovog člana, vrši se uz prethodno pribavljeno mišljenje organa uprave nadležnog za zaštitu tajnih podataka i

nezavisnog nadzornog tijela nadležnog za zaštitu podataka o ličnosti (u daljem tekstu: lični podaci).

O pristupu podacima u skladu sa st. 5 i 7 ovog člana, organi i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka dužni su da vode evidenciju koja sadrži samo brojeve službenih legitimacija ovlašćenih službenika Agencije koji su izvršili neposredni uvid, odnosno imali pristup podacima elektronskim putem.

Organi i pravna lica iz stava 5 ovog člana obavezni su da, na pisani zahtjev Agencije, dostave tražene podatke, **kao i da obavijeste direktora Agencije o podnijetom pisanom zahtjevu ovlašćenog službenika Agencije u roku od tri dana, od dana podnošenja zahtjeva.**

Odredbe st. 5 do 10 ovog člana, odnose se na druga pravna lica sa sjedištem u Crnoj Gori, kao i na pravna lica koja nemaju sjedište u Crnoj Gori, ako se oprema za obradu ličnih podataka nalazi u Crnoj Gori.

Zahtjev Agencije za pristup podacima iz registara i zbirki podataka, odnosno za njihovo dostavljanje, predstavlja tajni podatak, a njegova tajnost određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Organi državne uprave i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, po službenoj dužnosti, obavještavaju Agenciju o podacima od značaja za nacionalnu bezbjednost do kojih dođu u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.“

Napomena: Amandmanom se predlaže izmjena cijelog člana 5 Predloga zakona samo iz razloga boldovanih u tekstu.

Vlada ne prihvata Amandman 1.

Obrazloženje

Amandmanom 1 predlaže se izmjena člana 5 Predloga zakona na način kojim se precizira da su organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka obavezni da ovlašćenom službeniku Agencije koji se legitimiše službenom legitimacijom, omoguće pristup podacima neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode, na njegov pisani zahtjev.

U odnosu na stav 5 Amandmana 1, predstavnik predlagača Zakona je na sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu prihvatio Amandman poslanika da organi i pravna lica omogućavaju pristup podacima u registrima i zbirkama podataka na pisani zahtjev Agencije, tako da je to postalo sastavni dio Predloga zakona.

Amandmanom se, u stavu 6, predlaže detaljan sadržaj pisanog zahtjeva Agencije, čije bi prihvatanje bilo u suprotnosti sa prirodom i načinom rada obavještajno bezbjednosnih službi, osnovnim principima na kojima počiva rad službi i u velikoj mjeri bi se negativno odrazilo na efikasnost rada Agencije.

Prikupljanje podataka od strane Agencije iz registara i zbirki podataka koje vode organi i pravna lica predstavlja tajni podatak, zbog čega bi navođenje svrhe i vrste podataka potpuno obesmisllilo ovaj način rada Agencije. Rješenje

predloženo stavom 6 Amandmana nije zastupljeno ni u zakonodavstvu zemalja članica NATO koje je korišćeno u izradi Predloga zakona.

Agencija je Zakonom ovlašćena za prikupljanje ličnih podataka potrebnih za izvršenje svojih legitimnih zadataka. Članom 8 važećeg Zakona propisano je: „Organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka obavezni su da ovlašćenom službeniku Agencije omoguće pristup podacima u registrima i zbirkama podataka koje vode“. Predlogom ovog zakona je već postojeće ovlašćenje na pristup podacima razrađeno u odnosu na način pristupa podacima u registrima i zbirkama (elektronski i neposrednim uvidom).

Članom 8 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da se taj zakon, izuzev odredaba o nadzoru, ne primjenjuje za obradu ličnih podataka za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti. Takođe, Direktivom Evropskog Parlamenta i Savjeta 95/46/EZ o zaštiti građana u vezi sa obradom podataka o ličnosti, propisuje se da Direktiva, između ostalog, ne važi za sve slučajeve obrade ličnih podataka koji se tiču javne bezbjednosti, odbrane, državne bezbjednosti (uključujući tu ekonomsko blagostanje države kada se operacija obrade podataka odnosi na pitanja državne bezbjednosti).

Ustav Crne Gore jemči zaštitu podataka o ličnosti i zabranjuje njihovo korišćenje van namjene za koju su prikupljeni. U skladu sa tim, članom 3 Predloga zakona izričito se propisuje da se podaci koje prikupi Agencija mogu koristiti samo za svrhe radi kojih su, u skladu sa zakonom, prikupljeni.

U odnosu na stav 9 Amandmana 1, predstavnik predlagača Zakona je na sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu prihvatio Amandman poslanika da su organi i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka dužni da vode evidenciju izvršenih uvida, tako da je i to postalo sastavni dio Predloga zakona.

4. Amandman poslanika Andrije Popovića, Džavida Šabovića, Srđana Perića, Snežane Jonice i Dritana Abazovića, koji glasi:

AMANDMAN 1

U članu 5 Predloga zakon kojim se mijenja član 8 važećeg zakona stav 5 promijenjenog člana 8 mijenja se i glasi:

“Organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave koji vode registre i zbirke podataka obavezni su da ovlašćenom službeniku Agencije koji ima odobrenje direktora Agencije i koji se legitimiše službenom legitimacijom, omoguće pristup podacima neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode.”

Nakon stava 5 dodaju se dva nova stava koja glase:

“Pravna lica koja vode registre i zbirke podataka obavezna su da ovlašćenom službeniku Agencije koji ima odobrenje predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore i koji se legitimiše službenom legitimacijom, omoguće pristup podacima neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode.”

“Odobrenje pristupa podacima pravnih lica neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode, na obrazloženi pisani predlog direktora Agencije, za svaki pojedinačni slučaj, odlukom, odobrava predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore, a u slučaju odsutnosti ili spriječenosti sudija koji ga zamjenjuje u skladu sa zakonom, ako postoje osnovi sumnje da je ugrožena nacionalna bezbjednost iz člana 14 stav 1.”

Vrši se prenumeracija stavova.

Vlada ne prihvata Amandman 1.

Obrazloženje

Amandmanom 1 predlaže se izmjena člana 5 Predloga zakona na način kojim se precizira da su organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave koji vode registre i zbirke podataka obavezni da ovlašćenom službeniku Agencije koji ima odobrenje direktora i koji se legitimiše službenom legitimacijom, omoguće pristup podacima neposrednim uvidom u registre i zbirke podataka koje vode.

U odnosu na stav 1 Amandmana 1, predstavnik predlagača Zakona je na sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu prihvatio Amandman poslanika da organi i pravna lica omogućavaju pristup podacima u registrima i zbirkama podataka na pisani zahtjev Agencije, tako da je to postalo sastavni dio Predloga zakona.

Amandmanom se, u st. 2 i 3, predlaže da pristup podacima u registrima i zbirkama podataka koje vode pravna lica odobrava predsjednik Vrhovnog suda, i to isključivo iz razloga propisanih za odobravanje primjene mjera tajnog nadzora.

Prihvatanje st. 2 i 3 Amandmana 1 bi potpuno obesmisliilo i onemogućilo rad Agencije.

Predloženi način prikupljanja podataka iz registara i zbirki podataka, po odobrenju sudske vlasti, je potpuno nepoznat u uporednom zakonodavstvu u ovoj oblasti.

Agencija je Zakonom ovlašćena za prikupljanje ličnih podataka potrebnih za izvršenje svojih legitimnih zadatka.

Članom 8 važećeg Zakona o ANB propisano je: „Organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave i pravna lica koja vode registre i zbirke podataka obavezni su da ovlašćenom službeniku Agencije omoguće pristup podacima u registrima i zbirkama podataka koje vode“. Predlogom ovog zakona je već postojeće ovlašćenje na pristup podacima razrađeno u odnosu na način prikupljanja podataka iz registara i zbirki (elektronski i neposrednim uvidom).

Članom 8 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da se taj zakon, izuzev odredaba o nadzoru, ne primjenjuje za obradu ličnih podataka za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti. Takođe, Direktivom Evropskog Parlamenta i Savjeta 95/46/EZ o zaštiti građana u vezi sa obradom podataka o ličnosti, propisuje se da Direktiva, između ostalog, ne važi za sve slučajeve

obrade ličnih podataka koji se tiču javne bezbjednosti, odbrane, državne bezbjednosti (uključujući tu ekonomsko blagostanje države kada se operacija obrade podataka odnosi na pitanja državne bezbjednosti).

Ustav Crne Gore jemči zaštitu podataka o ličnosti i zabranjuje njihovo korišćenje van namjene za koju su prikupljeni.

S tim u vezi, članom 3 Predloga zakona izričito se propisuje da se podaci koje prikupi Agencija mogu koristiti samo za svrhe radi kojih su, u skladu sa zakonom, prikupljeni.

PREDSJEDNIK

Milo Đukanović

